

УДК 378-057.85(477.43)“2016/2017”

І.М.Конет, Р.М.Білик

Звітна наукова конференція викладачів, докторантів і аспірантів університету за підсумками НДР у 2016–2017 навчальному році

За підсумками НДР викладачів, докторантів і аспірантів університету у 2016–2017 навчальному році 14–15 березня 2017 року відбулася звітна наукова конференція. 15 березня конференція відбувалася в режимі секційних та підсекційних засідань у навчальних корпусах факультетів університету. Працювали 12 секцій: економічних дисциплін; історії; корекційної та соціальної педагогіки і психології; української філології та журналістики; іноземної філології; фізико-математичних наук; природничих наук; педагогіки та методики дошкільної і початкової освіти; теорії мовознавства і методики його викладання; образотворчого мистецтва; музичного мистецтва; фізичного виховання, спорту і здоров'я людини. 16 березня проведено пленарні засідання, на яких підбито підсумки роботи секцій і підсекцій та намічено перспективні плани НДР у 2017–2018 навчальному році.

Коротко розглянемо роботу окремих секцій.

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНІ ДИСЦИПЛІНИ»

Конференція науково-педагогічних працівників економічного факультету була проведена за підсумками науково-дослідної роботи викладачів. Науковий захід підтвердив систематичну наукову діяльність професорсько-викладацького складу факультету, що є яскравим показником розвитку його дослідницького потенціалу.

Організацією засідань секції учасників конференції займалися керівник секції – Лисак В.Ю., кандидат економічних наук, доцент, та секретар – Боднарчук Т.Л., кандидат економічних наук, асистент. Загалом, у роботі конференції брав участь увесь професорсько-викладацький склад економічного факультету, який працював у рамках трьох підсекцій.

На секційному засіданні було проаналізовано результати наукової роботи викладачів за звітний період, вказано на напрямки подальшого вдосконалення дослідницької діяльності, зокрема, посилення активності щодо участі у міжнародних наукових заходах. У ході підсекційних засідань учасниками конференції було обговорено низку актуальних питань, що стосуються рівня національного й регіонального економічного розвитку, тенденцій розвитку окремих галузей господарства та сфер виробництва.

Зокрема, у рамках роботи підсекції «Управління персоналом та економіки праці», керівником якої виступив – Лотоцький І.Л., доктор економічних наук, професор, було висвітлено низку проблемних питань щодо управління розвитком людського капіталу та соціального потенціалу. Тематика доповідей розкри-

вала проблематику стратегічного управління кадровим потенціалом на підприємстві (Андрейцева І.А., кандидат економічних наук, доцент), сприяння підвищенню рівня зайнятості населення країни та регіонів (Рарок Л.А., кандидат економічних наук, асистент), перспектив регіонального розвитку ринку праці (Рарок О.В., кандидат економічних наук, старший викладач), ефективного управління соціальним розвитком (Семендяк В.М., кандидат економічних наук, асистент) та розвитком персоналу (Стрельбіцький П.А., кандидат економічних наук, доцент, Лотоцький І.І., доктор економічних наук, професор), особливостей становлення різних моделей ринку (Стрельбіцький П.А., кандидат економічних наук, доцент, Фурса А.В., кандидат економічних наук, доцент), педагогічних аспектів викладання економічних дисциплін (Олійник Н.Ю., кандидат економічних наук, доцент).

Фінансово-економічні аспекти діяльності підприємств були висвітлені у рамках роботи підсекції «Економіка підприємства», керівником якої виступила – Ящишина І.В., доктор економічних наук, професор. Зокрема, Ящишиною І.В. на обговорення винесено питання формування моделі інноваційно-соціального розвитку України. У доповіді доктора економічних наук, професора Мазур Н.А. звернено увагу на теоретико-прикладні аспекти системи управління розвитком потенціалу підприємства. Кандидатом економічних наук, доцентом Матвейчук Л.О. на дискусійне поле винесено питання розвитку Е-комерції в Україні. У доповіді кандидата економічних наук, доцента Ткачука В.В. йшлося про особливості сучасного розвитку інфраструктури підприємництва. Кандидат економічних наук, доцент Лисак В.Ю. запропонував обговорити проблеми розвитку аутсорсингу та аутстафінгу як чинників вдосконалення діяльності вітчизняних підприємств.

У рамках обговорення було звернено увагу й на проблемні аспекти моделей прийняття управлінських рішень (Кушнір О.К., кандидат економічних наук, доцент кафедри), діяльності торговельних підприємств за сучасних умов (Олійник О.С., кандидат економічних наук, старший викладач), розвитку інноваційної діяльності в Україні (Чаплінський В.Р., кандидат економічних наук, старший викладач), стану зовнішньоторговельного потенціалу Хмельницької області (Боднарчук Т.Л., кандидат економічних наук, асистент).

У рамках роботи підсекції «Туризму та готельно-ресторанної справи», головуючою якої виступила Баженова С.Е., доктор історичних наук, професор було приділено увагу проблематиці розвитку туристичної галузі в Україні. Викладачами кафедри туризму та готельно-ресторанної сфери, які у повному складі були присутні на заході, було розглянуто цікаві та актуальні питання, що стосувалися ролі Кам'яця-Подільського в системі туристичних маршрутів країни (Баженова С.Е., доктор історичних наук, професор), важелів державного регулювання туристичної сфери (Буторіна В.Б., кандидат економічних наук, старший викладач), ринкових аспектів якості туристичних послуг (Поліщук В.С., кандидат економічних наук, доцент), розвитку культурно-пізнавального туризму (Опря Б.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри), еколо-

гічного значення природно-заповідного фонду Хмельниччини (Ковтунік І.І., кандидат географічних наук, старший викладач).

Робота секції «Економічних наук» носила науково-практичний дискусійний характер, слово для виступу надавалося керівникам підсекцій та науковцям. Наукові виступи були актуальними, науково обґрунтованими і мали практичний характер. Протягом роботи конференції учасниками висловлювалося багато цінних зауважень і пропозицій, більшість з яких стосувалася покращення та підвищення якості науково-дослідної роботи викладачів.

Результати науково-дослідної діяльності викладачів у 2016-2017 навчальному році відображені у дисертаційних дослідженнях, різних фахових та інших наукових виданнях, а також апробовані на вітчизняних і міжнародних наукових заходах теоретико-практичного характеру.

Підведення підсумків секційного засідання «Економічних дисциплін дало можливість сформулювати пропозиції щодо оптимізації проведення наукової конференції викладачів та підвищення якості наукової роботи професорсько-викладацького складу факультету, зокрема, щодо:

- активізації науково-дослідної роботи студентів та магістрантів факультету у напрямку посилення їхньої участі у конкурсах наукових робіт, конференціях, семінарах і круглих столах, студентських олімпіадах;
- вдосконалення діяльності студентських наукових гуртків і проблемних груп, подальше інтенсивне залучення студентів до роботи наукових центрів і лабораторій економічного факультету;
- посилення участі аспірантів факультету у роботі всеукраїнських, регіональних і міжнародних наукових заходів;
- розширення кола дослідницьких інтересів викладачів з метою наукової інтеграції молодих вчених і науковців кафедр факультету;
- сприяння залученню фахівців з різних факультетів університету до виконання спільних науково-дослідних робіт і розробки диверсифікованої наукової проблематики;
- розробки системи матеріального заохочення авторів наукових досліджень, які мають найбільший прикладний характер;
- сприяння налагодженню подальшого тісного співробітництва з вітчизняними й іноземними науковими установами;
- підвищення рівня своєчасності видання збірника доповідей викладачів за результатами їхньої науково-дослідної роботи.

СЕКЦІЯ «ІСТОРІЯ»

На історичному факультеті в рамках секції «Історія» (керівники – Степанков В.С., доктор історичних наук, професор; Дубінський В. А., кандидат історичних наук, доцент; секретар – Газін В.В., кандидат історичних наук, доцент) працювало 8 підсекцій, які були сформовані відповідно до тематики наукових досліджень кафедр історичного факультету та наукових інтересів викладачів. Зокрема, це підсекція давньої і середньовічної історії України (керівник –

Якубовський В.І., кандидат історичних наук, доцент; секретар – Тимків С. А., лаборант археологічної лабораторії); підсекція нової історії України (керівник – Філіпюк А.Г., доктор історичних наук, професор; секретар – Сидорук С.А., кандидат історичних наук, доцент); підсекція новітньої історії України (керівник – Завальнюк О. М., доктор історичних наук, професор; секретар – Клімчук Ю.А., аспірант кафедри історії України); підсекція регіональної історії (керівник – Хоптяр Ю.А., кандидат історичних наук, професор; секретар – Лубчинський А.А., кандидат історичних наук, доцент); підсекція всесвітньої історії (керівник – Газін В.П., доктор історичних наук, професор; секретар – Боровець І.І., кандидат історичних наук, доцент); підсекція історіографії та джерелознавства (керівник – Баженов Л.В., доктор історичних наук, професор; секретар – Верстюк В.В., старший викладач); підсекція філософських дисциплін (керівник – Найчук А.В., кандидат філософських наук, доцент; секретар – Плахтій М.П., кандидат філософських наук, доцент); підсекція політології та соціології (керівник – Вонсович С.Г., доктор політичних наук, доцент; секретар – Віннічук О.В., кандидат політичних наук, асистент).

Загалом у роботі конференції брали участь 60 осіб (викладачі, докторанти та аспіранти історичного факультету).

Конференція, традиційно для історичного факультету, пройшла в дусі конструктивізму та викликала загальний інтерес викладачів, докторантів та аспірантів. Робота підсекцій відбувалася за присутності студентів історичного факультету. Відтак студенти отримали унікальну можливість ознайомитися з проблемами, які є сферою наукових досліджень викладачів факультету, взяти участь у дискусіях.

Під час роботи підсекції давньої і середньовічної історії України були підняті цікаві питання, які стосувалися походження людини та її найдавніших витоків в історіографії XIX–XX ст. (Баженов О.Л., кандидат історичних наук, доцент); дослідження Рудковецького городища 2016 р. (доцент Гуцал А.Ф.) та історичної інтерпретації кам'яної стели з розкопок Губинського літописного городища (доцент Якубовський В.І.). Аспірант В.А. Гуцал торкнувся питання наукової спадщини відомого вченого засновника археологічної школи нашого університету професора Винокура І.С., зокрема його участі у дослідженнях літописного Губина. Стратиграфія Губинського городища за результатами археологічних робіт 1997–2015 рр. стала предметом доповіді Тимківа С.А., лаборанта археологічної лабораторії, аспірант Омаров С.М. сконцентрувався на проблемі міжкнязівських взаємовідносини періоду походу монгольських військ на Південну Русь.

Продуктивністю відзначилася робота підсекції «Нова історія України». У її роботі було заявлено 11 доповідей, тематика яких охоплювала проблеми минулого України від сорокових років XVII до початку XX ст. З доповідями виступило 11 учасників. Кандидат історичних наук, доцент Газін В.В. проаналізував місце «українського питання» в політиці правлячих кіл Речі Посполитої в 1654–1667 рр., перебіг лівобережного походу Яна II Казимира у 1663–1664 р.

та його наслідки для України було розкрито у доповіді аспіранта Слюсаренка В.В., а постать правобережного гетьмана Степана Опари охарактеризував старший викладач Степанков В.В. У доповіді кандидата історичних наук, доцента Заводовського А.А. було поставлено питання стосовно національного характеру руської ідеї на українських землях у XVII–XVIII. Тема місцевого самоуправління і органів державної влади в Правобережній Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. була розкрита в доповіді доктора історичних наук, професора Філінука А.Г., а кандидат історичних наук, доцент Сидорук С.А. звернув увагу на етнокультурні аспекти впливу рекрутчини на самосвідомість українців. Цікавими були доповіді з проблеми промислової революції в Україні (Задорожнюк А.Б., кандидат історичних наук, доцент) та кооперативної діяльності Платона Доманицького на Київщині та Волині (Комарова О.О., аспірантка кафедри історії України). Варто відзначити також ґрунтовну доповідь кандидата історичних наук, докторант кафедри історії України Магася В.О., у якій він проаналізував програмні засади діяльності Всеросійського академічного союзу в 1905–1906 рр. Доцент Олійник С.В. охарактеризував пропагандистську діяльність галицької москвофільської інтелігенції на користь Росії напередодні і на початковому етапі Першої світової війни.

У роботі підсекції новітньої історії України брали участь 6 осіб. Особливий інтерес викликала доповідь Завальнюка О. М. «Кам'янець-Подільський університет у 1918–1921 рр.: регіональний чи всеукраїнський?», яка цілком вписується в проблематику ювілейного для нашого університету року (2018). Цікавою була доповідь О.Б. Комарницького стосовно проблеми залучення студентства педагогічних вишів до розгортання процесів колективізації в українському селі (кінець 20-х – перша половина 30-х рр. XX ст.). Питання про перебування вояків 1-ї Української Дивізії Української Національної Армії у британському полоні (1945–1949 рр.) торкнувся аспірант Клімчук Ю.А.. Доцент Адамовський В.І. здійснив історико-правовий аналіз репатріації кримських татар, здійсненої комуністичним сталінським режимом.

Шість доповідей було заслухано під час роботи підсекції регіональної історії. Усі вони відзначалися актуальністю та аргументованістю висновків. Серед них особливий інтерес та запитання колег і студентів викликала доповідь Хоптяря Ю.А. про родовід Хоптярів, в якій він охарактеризував аж дев'ять (!) поколінь свого вельми відомого на теренах Поділля роду. Також інтерес аудиторії викликала доповідь Рибака І.В., яка стосувалася патріотичного руху подолян на допомогу фронту на завершальному етапі Другої світової війни (друга половина 1944–1945 рр.)

У теплій робочій обстановці пройшла робота підсекції всесвітньої історії. Відповідно до специфіки проблематики, що відповідає даному напрямку історичного дослідження, колеги торкнулися вельми широкого кола питань. Це і характеристика інструментарію дій політичної еліти Речі Посполитої у реалізації «української політики» в середині XVII ст. (Юга О.А., кандидат історичних наук, старший викладач), і аналіз змісту Клівлендської чесько-

словацької угоди 1915 року (Боровець І.І., кандидат історичних наук, доцент), і політична, дидактична та наукова діяльність Івана Огієнка під час його роботи у Варшавському університеті (1925–1932 рр. (Копилов С. А., доктор історичних наук, професор). Насамкінець роботу підсекції завершила надзвичайно цікава й неординарна доповідь професора В.П. Газіна «Зміни у розстановці сил у світі після 1991 року», в якій доповідач проаналізував основні тенденції, які постали у сучасних міжнародних відносинах після розпаду СРСР.

Тематика роботи підсекції «Історіографії та джерелознавства», хоча й відзначається певною своєрідністю (ніби то доволі прісний матеріал), однак її робота не оминула доволі гострої дискусії, яка, зокрема, стосувалася різних проблем вітчизняної та всесвітньої історії та їх відображення в джерелах та історіографії. Тон дискусії було задано в доповіді професора Степанкова В.С., який зосередився на аналізі авторства відомої Подільської «Римованої хроніки». Також інтерес присутніх викликала доповідь старшого викладача Верстюка В.В. «Українсько-кримські відносини за гетьманату Б.Хмельницького в оцінці М.Костомарова». Надалі були виголошені цікаві доповіді: «Олександр Яблонівський – дослідник регіональної історії України.» – Баженов Л.В., доктор історичних наук, професор; «Історично-географічні праці школи Ф. Буяка» – Трубочанінов С.В., кандидат історичних наук, доцент; «Статути Української соціал-демократичної спілки як джерела з її історії» – Федьков О.М., кандидат історичних наук, доцент; а також «Проблеми аграрних відносин Наддніпрянської України початку ХХ ст. у сучасній російській історіографії» – Дубінський В.А., кандидат історичних наук, доцент.

Серед проблем, піднятих під час роботи підсекції «Філософські дисципліни» інтерес колег викликали питання, що стосувалися теоретико-праксеологічного ставлення республіканізму в умовах трансформації політичного устрою – Найчук А.В., кандидат філософських наук, доцент; символів як елементу сучасного культурного ландшафту – Ганаба С.О., доктор філософських наук, доцент; розвитку філософсько-логічної думки у Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1918–1921 рр.) – Плахтій М.П., кандидат філософських наук, доцент. Кандидат філософських наук, доцент Сулятицька Т.В. ознайомила присутніх з правилами сучасного етикету.

Конструктивно та цікаво пройшла робота підсекції «Політологія та соціологія». У доповідях колег були підняті актуальні проблеми, які безпосередньо стосуються суспільно-політичного життя сучасної України. Серед яких специфіка застосування субнаціонального компаративного методу при дослідженні демократичних процесів (Кобильник В.В., кандидат політичних наук, доцент); соціально-психологічні виміри феномену успіху (Білецька Т.В., кандидат соціологічних наук, доцент); проблема суспільства ризику як преобразу становлення українського суспільства (Віннічук О.В., кандидат політичних наук, доцент). Вонсович Г.Б., кандидат історичних наук, доцент здійснив аналіз концепції політичної нації, а доктор політичних наук, доцент Вонсович С.Г. зупинився на основних причинах транзитивних процесів. Інтерес викликала

доповідь кандидата історичних наук, доцента Ігнат'євої Т.В., в якій здійснено аналіз геополітичних реалій України на сучасному етапі. Звичайно, з особливим інтересом була сприйнята доповідь доктора історичних наук, професора Нечитайла В. В. «Людина-маса» і її вплив на сучасне суспільство».

Учасники конференції після обговорення запропонованих ними проблем внесли свої пропозиції: керівник підсекції «Нова історія України» професор Філінюк А.Г. запропонував, щоб надалі керівники підрозділів забезпечували участь усіх заявлених у програмі дослідників; водночас, враховуючи вдалий формат проведення конференції майже одноставно учасниками конференції була висловлена думка про те, щоб такі заходи проводити як Дні науки в університеті, це дало б можливість і надалі залучати до обговорення наукових проблем загал не лише викладачів, а й студентів і магістрантів. Крім того, учасники висловлювали побажання проводити пленарні засідання, на яких підводити підсумки роботи конференції та виявляти більшу організованість для своєчасного опублікування наукових збірників за її підсумками.

СЕКЦІЯ «КОРЕКЦІЙНА ТА СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ»

Робота конференції на факультеті корекційної та соціальної педагогіки і психології проходила у 6-ти підсекціях: логопедії та спеціальних методик; соціальної педагогіки і соціальної роботи; корекційної роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку в умовах корекційної та інклюзивної освіти; загальної та практичної психології; психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи, психології освіти.

У ході роботи підсекції «Загальна та практична психологія» (керівник – Онуфрієва Л.А., кандидат психологічних наук, доцент; секретар – Чеканська О.А., кандидат психологічних наук, старший викладач.) було заслухано 11 наукових доповідей, що стосувалися проблем теоретичного та практичного дослідженням у галузі психології.

Коротко проаналізуємо їх зміст.

Доцент Онуфрієва Л.А. виступила з доповіддю «Інтегральні характеристики якостей особистості майбутніх фахівців соціономічних професій». Вона визначила психологічні особливості професійної Я-концепції студентів-майбутніх фахівців соціономічних професій, дослідила динаміку її трансформації як стратегію подолання негативних буттєвих конфліктів та життєвих ситуацій. Зазначила, що визначені інтегральні характеристики особистості професіонала є психологічною основою, необхідною у всіх видах діяльності. Зауважила, що сучасні наукові підходи до аналізу особистості майбутніх фахівців соціономічних професій визначають професійно важливі якості, переважна частина яких у майбутнього фахівця соціономічного профілю може бути сформована й удосконалена під час професійного навчання у ВНЗ, проте наявність несприятливих для професійної діяльності якостей унеможливило досягнення мінімально необхідного рівня фахової успішності майбутнього спеціаліста.

Доцент Гудима О.В. у доповіді «Психологічні умови формування мораль-

ної поведінки учнів молодшого шкільного віку» проаналізував психолого-педагогічну літературу з проблеми становлення моральної поведінки учнів молодшого шкільного віку, виділено умови її формування.

Доцент Славина Н.С. висвітлила результати теми «Стрес як передумова виникнення синдрому емоційного вигорання». Вона вказала на те, що на мозок людини безперервно діють різноманітні за кількістю і якістю подразники з внутрішнього і навколишнього середовищ. Виникнення несподіваної та напруженої ситуації призводить до порушення рівноваги між організмом і навколишнім середовищем. Наступає неспецифічна реакція організму у відповідь на цю ситуацію – стрес. Стрес – стан психічної напруги, що виникає у процесі діяльності в найбільш складних і важких умовах.

Доцент Гоцуляк Н.С. у доповіді «Психологічна компетентність викладача та його регулятивна діяльність у навчальній групі вищого навчального закладу» проаналізувала психологічну компетентність викладачів ВНЗ. Встановила, що професійна діяльність викладача вищої школи вимагає наявності певних особистісних якостей, соціально-психологічних рис і педагогічних здібностей.

Доцент Гончарук Н.М. у своїй доповіді на тем «Аналіз процесу інтелектуального регулювання комунікативної взаємодії» дослідила особливості комунікативного акту у психолінгвістичних дослідженнях.

Доцент Сімко Р.Т. у доповіді «Особливості дослідження психіки шляхом спостереження» дослідив основні досягнення вчених, які сприяють експериментальному вивченню психіки шляхом спостереження. Подав характеристику спостереження як методу психологічного дослідження психіки.

Старший викладач Ренке С.О. у доповіді «Професійний образ «Я» та формування особистості професіонала» обґрунтував, що головними умовами становлення професійного образу «Я» виступають освітньо-професійна спільність долі і професійна обізнаність. Показав, що у становленні професійного образу «Я» певну роль відіграють суб'єктивні очікування і соціальних перспективи та можливості, а також визнання професійності оточуючими, що сприяє утвердженню професійного образу «Я», істотне значення має професійна самопрезентація. Встановив, що висока професійна підготовка й володіння професійною майстерністю неможливі без формування професійної самосвідомості і, зокрема, професійного Я.

Старший викладач Шинкарюк В.А. виступив з доповіддю «Особливості формування самооцінки юнаків у процесі занять силовими видами спорту». Розкрив особливості формування самооцінки юнаків у процесі занять силовими видами спорту.

Старший викладач Чеканська О.А. у доповіді «Розвиток емоційного інтелекту в період фахової підготовки». висвітлила особливості емоційного і когнітивного розвитку особистості у юнацькому віці та в період ранньої дорослості як передумови для розвитку емоційного інтелекту – домінантної складової успішної підготовки до професійної діяльності.

Старший викладач Жилияк Н.В. у доповіді «Психологічні особливості взає-

мозв'язку самооцінки та психомоторної активності молодших школярів» визначила самооцінку та психомоторну активність дітей молодшого шкільного віку. Проаналізувала результати дослідження взаємозв'язку психомоторики і самооцінки молодших школярів.

Асистент Данчук Ю.П. у доповіді «Особливості психологічної адаптації студентів 1 курсу до умов навчання у ВНЗ» подала теоретичний аналіз сучасних досліджень психологічної адаптації, проаналізувала результати даних досліджень, розкрила актуальні питання психологічних чинників психічної адаптації студентів першого курсу.

СЕКЦІЯ «ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ»

Конференція підбила підсумки НДР викладачів, докторантів та аспірантів факультету іноземної філології у 2016 р. і засвідчила певне зростання якісного показника цієї роботи. Учасники секції «Іноземна філологія» (керівник – Шулик П.Л., кандидат філологічних наук, доцент.; секретар – Шенкнехт Н.М., кандидат філологічних наук, викладач) працювали у 7 підсекціях. Основні напрямки досліджень відзначалися як проблематикою колективних тем, які розробляються на кафедрах факультету, так і проблемами індивідуальних наукових розвідок. У роботі підсекції використовувалися різні форми роботи, що сприяло виникненню дискусій та ґрунтовному обговоренню проблем.

Літературознавці працювали у підсекції «Літературознавства» (керівник – Кеба О.В., доктор філологічних наук, професор; секретар – Голубішко І.Ю., кандидат філологічних наук, доцент). Із заявлених у програмі 15 учасників з доповідями у підсекції виступили 9, з них двоє аспірантів. Тематика доповідей відзначалася не лише розмаїттям наукових інтересів учасників конференції, але й глибиною та важливістю поставлених проблем. Серед них: проблеми перекладу художніх творів, структури літературного твору та художнього образу, своєрідність наративу модерністських та постмодерністських творів, особливості детективного жанру, засоби художньої виразності, специфіка компаративного аналізу, гендерні аспекти сучасної літератури. Значна кількість доповідей була присвячена дослідженню поетики творчості окремих письменників. Виступи всіх учасників були змістовими і цікавими, адже вони стали відзеркаленням найважливіших актуальних проблем сучасного літературознавства. Жваву дискусію і інтерес викликала доповідь Кеби О.В., доктора філологічних наук, професора «Особливості перекладу роману Дж. М. Кутсі «The Master of Petersburg» російською мовою».

Проблемам функціонування та викладання російської мови та загального мовознавства була присвячена робота підсекції «Мовознавства» (керівник – Білоусова Т.П., кандидат філологічних наук, доцент; секретар – Стахнюк Н.О., кандидат філологічних наук, асистент). У роботі підсекції взяла участь 3 із 3-х заявлених у програмі учасників. У виступі Білоусової Т.П. кандидата філологічних наук, доцента йшлося про складні слова, утворені за експресивними моделями, та їх функції у щоденникових записах. У доповіді Дворницької Н.І.,

кандидата філологічних наук, доцента йшлося про необхідність поєднання історичного і сучасного підходів до аналізу мовних одиниць задля розуміння їхньої сутності. Стахнюк Н.О., кандидат філологічних наук, асистент представила результати свого дослідження, у центрі якого опинилися особливості реалізації топосу міста в романі польського письменника. Виступи науковців вирізнялися ґрунтовністю та глибиною.

Викладачі німецької мови працювали у підсекції «Міжкультурні та соціолінгвістичні фактори у навчанні німецької мови» (керівник – Казимір В.О., кандидат філологічних наук, доцент; секретар – Фоміна Г.В., кандидат філологічних наук, доцент). Тематика доповідей (у підсекції виступили 11 викладачів) охоплювала дослідження у галузі лінгвістики, методики викладання та літературознавства. Варто наголосити, що усі презентовані результати науково-дослідної роботи викладачів мають прикладний характер та широко використовуються на заняттях. Питання методики викладання німецької мови розглянуто у доповідях Боднарчук Т.В., кандидата педагогічних наук, доцента; викладачів Братиці Г.Г., Микуляк М.І., Шмирко О.С. Застосування мультимедійних засобів поглиблено розглядалось у виступі Братиці Г.Г. Проектна робота, а зокрема веб-квести, досліджувались Боднарчук Т.В., кандидатом педагогічних наук, доцентом. Теорія конструктивізму як основа для професійного розвитку для майбутніх вчителів аналізувалась Шмирко О.С., кандидатом педагогічних наук, викладачем.

Традиційні та глибоко наукові підходи до вивчення лексикології та стилістики німецької мови представлені у доповіді Крецької Ю.А., кандидата педагогічних наук, старшого викладача та Яремчук І.М., кандидата педагогічних наук, викладача. Особливості розвитку готської мови як основи для порівняльного мовознавства розглядалися Фоміною Г.В., кандидатом філологічних наук, доцентом. Усі представлені доповіді активно обговорювались учасниками конференції та розглядалися із перспективи застосування під час викладання німецької мови.

Широкий спектр мовознавчих, та методичних проблем розглядався викладачами кафедри англійської мови на засіданнях трьох підсекцій: «Аспекти когнітивної та комунікативної лінгвістики», «Актуальні питання лінгвістики та перекладу», «Лінгводидактика та методика навчання іноземних мов».

У роботі підсекції «Аспекти когнітивної та комунікативної лінгвістики» (керівник – Кришталюк Г.А. кандидат філологічних наук, доцент; секретар – Барбанюк О.О., кандидат філологічних наук, старший викладач) було заслухано 8 доповідей, більшість з яких були присвячені дослідженням у царині когнітивної лінгвістики, що активно розвивається останнім часом та дає можливість по-новому висвітлити актуальні й недостатньо розроблені у сучасному мовознавстві проблеми, поняття і категорії: мовна картина світу та її національні варіанти, концепт, концептуальний простір і концептосфера, методи виявлення механізмів мовленнєвої репрезентації концептів.

Інші дослідження були присвячені окремим аспектам комунікативної

лінгвістики – процесам спілкування з урахуванням усіх наявних складових комунікації (фізичних, фізіологічних, психологічних, соціальних, контекстних, ситуативних та ін.), комунікативним стратегіям і тактикам.

Виступи усіх учасників підсекції виявилися цікавими, актуальними та можуть мати продовження у їх подальшій науково-дослідницькій діяльності. У ході роботи підсекції відбулася цікава дискусія, яка вказала на нові аспекти досліджуваних проблем. Робота секції була плідною та конструктивною, а тематика представлених доповідей викладачів продемонструвала широкий спектр інтересів мовознавців-науковців кафедри англійської мови факультету іноземної філології.

У підсекції «Актуальні питання лінгвістики та перекладу» (керівник – Петрова Т.М., кандидат педагогічних наук, доцент; секретар – Хохель Д. Ю., кандидат філологічних наук, викладач) заслухано 10 доповідей широкого тематичного спектру, де відбилися результати досліджень, що вражають розмаїттям наукових інтересів, серед яких:

- рецепція європейської поезії у перекладах та оригінальній творчості Бориса Грінченка у контексті культурного життя України на зламі XIX–XX ст.;
- ономастичні порівняння прізвищ в українській і англійській мовах через призму чинника роду занять;
- розповсюдження та утворення регіону мовного варіанту англійської мови в ПАР;
- мотиваційний аспект утворення американських етнічних прізвищ на позначення європейців;
- класифікації назв англійських пабів;
- аналіз підходів до екологічного дискурсу, увиразнення екологічних образів у аспекті екокритики;
- особливості абрєвіаційного способу творення англійських неонімацій особи.

Доповіді учасників підсекції викликали цікаву і плідну дискусію з низки питань на перетині наукових інтересів доповідачів. Найбільшу увагу привернули аспекти ономастичних порівнянь прізвищ.

Під час роботи підсекції «Лінгводидактика та методика навчання іноземних мов» (керівник – Сторчова Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент; секретар – Матковська М.В., доцент) із своїми доповідями виступили 4 викладачі. У коло інтересів дослідників потрапили:

- домінуюча дидактична теорія набуття знань, навичок та вмінь, що має на меті навчити студентство думати. У виступі Галайбиди О.В., кандидата філологічних наук, доцента наголошувалося, що нова теорія критичного мислення передбачає необхідність показати студентству як мислити, щоб знайти власні шляхи вирішення проблем;
- особливості логіко-сислової організації ділових електронних листів за категоріальними ознаками тексту: інформаційної насиченості, структурно-сислової цілісності, зв'язності, логічної послідовності викладу

(Матковська М.В., доцент);

- проблема гендерних відмінностей та подібностей вербального інтелекту осіб чоловічої та жіночої статі, які визначають їх навчальну успішність. Зокрема, у доповіді Сторчової Т.В., кандидата філологічних наук, доцента було з'ясовано переваги у здібностях дівчаток до усної мови (verbal skills), охарактеризовано декларативно-процедурну модель Томаса Улмана та визначено поняття гендерного підходу у навчанні іноземних мов;

- санітарно-гігієнічні норми застосування комп'ютерів у навчанні, а також особливості візуального сприйняття презентацій (Кужель О.М., викладач).

Викладачі активно брали участь у дискусії та задавали питання. Жваве обговорення викликали всі доповіді, оскільки вони торкнулися нагальних та актуальних питань сучасної методики викладання іноземних мов професійного спрямування.

Робота викладачів кафедри іноземних мов у підсекції «Іноземні мови професійного спрямування» була результативною та цікавою. Доповіді викладачів враховували нові підходи до навчання іноземних мов студентів немовних факультетів, що зумовлені нагальною потребою суспільства у підготовці мобільних, конкурентоспроможних фахівців, які знаходять відображення у позиції Міністерства освіти і науки України щодо інтеграції України в європейський простір та узгоджуються з Рекомендаціями Комітету Ради Європи з питань мовної освіти.

У наукових дослідженнях викладачів були розглянуті перспективи викладання та вивчення англійської мови за професійним спрямуванням в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, що має за мету підготовку студентів до ефективної комунікації у академічному та професійному оточенні (Уманець А. В., кандидат філологічних наук, доцент); проблеми інтеграції професійно-орієнтованого навчання іноземної мови зі спеціальними дисциплінами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно значимих якостей особистості (Крук А. А., кандидат філологічних наук, старший викладач); проблеми навчання англійської мови студентів нелінгвістичних вузів (Трофименко А.О., кандидат педагогічних наук, доцент); доцільність застосування комп'ютерних технологій під час виконання самостійної роботи студентами у процесі вивчення іноземної мови професійного спрямування (Попадинець О.О., кандидат філологічних наук, доцент); особливості самоосвітньої діяльності викладача іноземних мов професійного спрямування в умовах інформатизації навчального процесу (Городиська О.М., кандидат педагогічних наук, старший викладач); застосування основних видів ігрових технологій як методу активного розвитку комунікативної компетенції студентів у процесі навчання французької мови фахового спрямування (Кульбанська Р. В., старший викладач).

Підводячи підсумки індивідуальних тематичних досліджень викладачів кафедри іноземних мов, було зроблено висновки щодо необхідності та актуальності формування загальних та професійно-орієнтованих комунікативних

компетентностей студентів немовних факультетів для забезпечення ефективного іншомовного спілкування та належної адаптації у полікультурному середовищі, особистісного культурного розвитку, а також для виховання гармонійної особистості, що здатна до міжкультурного діалогу.

Важливим результатом роботи конференції було прийняття практичних висновків та рекомендацій, в яких відображено позицію учасників. Звітна конференція показала, що викладачі факультету іноземної філології ведуть плідну науково-дослідну роботу, розробляють актуальні проблеми, що мають вагомое теоретичне та практичне значення. Результати їх досліджень відображено у фахових наукових збірниках та у збірниках наукових праць університету.

Головним результатом роботи викладачів факультету став захист у 2016–2017 навчальному році 3-х кандидатських дисертацій, публікація 258 одиниць наукових, науково-методичних праць. Серед публікацій: 3 монографії; 2 брошури; 26 навчальних, навчально-методичних посібників; 34 статі у фахових виданнях; 134 статті в інших виданнях; 6 публікацій у закордонних наукових виданнях; 22 публікації у журналах із міжнародних наукометричних баз даних; 31 публікація тез доповідей на конференціях

Обговорення результатів конференції на пленарному засіданні дає підстави для визначення пропозицій щодо організації та проведення звітної конференції за підсумками НДР викладачів, докторантів та аспірантів у 2016-2017 році та поліпшення НДР:

1.) створити на факультеті робочу групу для більш ефективної організації та проведення конференції;

2.) урізноманітнити форми проведення звітних конференцій;

3.) дотримуватися термінів підготовки та проведення конференції відповідно до розпоряджень та нормативних документів К-ПНУ імені Івана Огієнка (для запобігання недоліків у формуванні програм викладачам завчасно подавати тематику доповідей, а керівникам секцій (підсекцій) інформацію про назви секцій (підсекцій) для їх уточнення та узгодження);

4.) застосовувати творчий підхід у підготовці та презентації результатів наукових досліджень;

5.) ширше використовувати мультимедійні засоби;

6.) запровадити (по можливості) практику «спарингу», виду діяльності, під час якої двоє науковців працюють над одною темою та ґрунтовно досліджують її, враховуючи різні підходи, методики, презентуючи своє бачення даної проблеми, обмінюючись досвідом та обговорюючи результати дослідження;

7.) вивчати і впроваджувати досвід організації та проведення Інтернет-конференцій;

8.) залучати до участі в конференції випускників факультету, учителів ЗОНЗ, викладачів інших навчальних закладів з метою формування творчих зв'язків, розширення міжрегіональних відносин, співробітництва та обміну науково-педагогічним досвідом;

9.) у доповідях більше звертати увагу на прикладний характер дослідження та його практичне застосування;

10.) звертати більше уваги на використання у науковій роботі результатів досліджень сучасних зарубіжних лінгвістів, літературознавців і методистів;

11.) використовувати результати наукових досліджень для написання науково-методичних посібників та розробок для спецкурсів з мовознавчих і літературознавчих дисциплін.

СЕКЦІЯ «ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ»

Секція фізико-математичних наук (керівники – Ширба В.С., кандидат фізико-математичних наук, професор; Ніколаєв О.М., доктор педагогічних наук, доцент; секретар – Панчук О.П., кандидат педагогічних наук, доцент) проводила роботу у складі 4 підсекцій: «Формування професійних компетентностей майбутнього вчителя фізико-технологічного профілю»; «Математика та методика навчання математики», Фізика», «Інформатика».

Керівництво роботою підсекції «Формування професійних компетентностей майбутнього вчителя фізико-технологічного профілю» здійснював Атаманчук П.С., доктор педагогічних наук, професор; секретар – Поведа Т.П., кандидат педагогічних наук, доцент. У роботі підсекції були представлені доповіді 16 учасників.

Аспірант Сондак О.В. звернула увагу на особливості вивчення дифракції світла з врахуванням індивідуалізації навчання, мотивації у формуванні предметних компетентностей з фізики у студентів-медиків засобами індивідуалізації; показала стимулюючий вплив мотивації на процес вивчення фізики, на підвищення інтересу до фізики на фоні її тісного зв'язку з медициною; аспірант Осіпов В.В. розкрив у своїй доповіді дидактичні умови формування предметної компетентності в учнів старших класів, використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання та відповідного педагогічного програмного забезпечення для їх формування.

Керівництво роботою підсекції «Математика та методика навчання математики» здійснював Теплінський Ю.В., доктор фізико-математичних наук, професор; секретар – Думанська Т.В., асистент кафедри математики. У роботі підсекції були представлені доповіді 10 учасників.

Гудима У.В., кандидат фізико-математичних наук, доцент побудувала розв'язки задачі найкращого рівномірного відновлення функціональної залежності, заданої неточно, множиною неперервних однозначних відображень з додатковим обмеженням, що задається системою замкнених куль; Думанська Т.В., асистент кафедри математики обгрунтувала значущість методів проєктів під час навчання вищої математики студентів економічних спеціальностей; Сорич В.А., кандидат фізико-математичних наук, доцент виголосив результати досліджень найкращих сумісних наближень класів аналітичних та скінченно диференційовних функцій.

Керівництво роботою підсекції «Фізика» здійснював Криськов Ц.А., кандидат фізико-математичних наук, доцент; секретар – Люба Т.С., асистент кафедри фізики. У роботі підсекції були представлені доповіді 7 учасників.

Беркешук М.В., кандидат фізико-математичних наук, доцент проаналізував еквівалентні схеми електрохімічних систем конденсаторного типу, розкрив основні сфери їх застосування; Губанова А.О., кандидат фізико-математичних наук, доцент – розкрито результати досліджень рідин методом поверхневого плазмонного резонансу; Люба Т.С., асистент – проведено аналіз результатів дослідження фізико-хімічних властивостей тонких плівок сполук Pb-Ag-Sb-Te (LAST).

Керівництво роботою підсекції «Інформатика» здійснював Федорчук В.А., доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики (секретар – Чевська К.С., асистент кафедри інформатики). У роботі підсекції були представлені доповіді 16 учасників.

Розумовська О.Б., старший викладач – розкрито значення інтелектуальних карт їх значення у підготовці фахівців фізико-математичного профілю з програмування; Щирба О.В., асистент – розглянуто алгоритми комп'ютерного моделювання випадкових та невизначених чинників в економічних процесах за допомогою генератора випадкових чисел; Пилипюк Т.М., кандидат фізико-математичних наук, асистент – розглянуто питання використання педагогічних програмних засобів навчального призначення, наведена їх класифікація.

СЕКЦІЯ «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ»

Робота конференції викладачів докторантів та аспірантів за підсумками НДР у 2016 році на природничому факультеті проводилась в 4 підсекціях: «Біології», «Географії та картографії», «Методики викладання природничих дисциплін» і «Екології». Було заслухано та обговорено 27 доповідей різноманітних напрямків в галузі природничих наук.

Слухачами наукових доповідей були викладачі та студенти I–VI курсів природничого факультету.

Слід відмітити кращі доповіді виголошені на конференції.

Кращою доповіддю на підсекції «Біологія» (керівник – Любінська Л.Г., доктор біологічних наук, доцент; секретар – Рубановська Н.В., асистент) була робота Матвєєва М.Д., кандидата біологічних наук, доцента – «Орнітофауна південно-східних районів Поділля (за результати польових досліджень для Атласу гніздових птахів Європи (ЕВВА2) у 2016 р.)». У доповіді здійснено аналіз орнітофауни південно-східних районів Поділля, виділено представників раритетної та рідкісної орнітофауни південно-східного Поділля. Вказані причини зміни чисельності та наявності окремих представників.

Також, слід відзначити роботу Любінської Л.Г., доктора біологічних наук, доцента – «Фенологічні дослідження в НПП «Подільські товтри», в якій проаналізовано фенологічні зміни термінів цвітіння ефемерів та ефемероїдів та їх зв'язок із кліматичними змінами протягом тривалого періоду.

Цікавою та змістовною була доповідь Козака М.І., кандидата біологічних наук, доцента – «Вища водна флора меліоративних каналів річки Турія Волинської області». В ній відмічено основні рослинні угруповання та їх трансформацію під впливом природних сукцесій.

У підсекції «Методика викладання природничих дисциплін» (керівник – Тарасенко М.О., кандидат біологічних наук, доцент; секретар – Колодій В.А., старший викладач) кращою визнана доповідь Колодій В.А., старшого викладача – «Аналіз стану використання мережі Інтернет для підготовки до уроків з біології в школі». Автор проаналізував рівень використання мережі Інтернет при самостійній підготовці учнів різних класів, вказав на рівень мотивації в різних класах та визначив джерела, які використовуються учнями для самопідготовки.

На високому науковому рівні були представлені роботи Тарасенко М.О., кандидата біологічних наук, доцента – «Досвід використання пташиного містечка БЗЗДЗ «Панівецька Дача» в навчальній та науково-дослідницькій роботі студентів природничих спеціальностей» та Одукалець І.О., асистента – «Загальні засади формування природоохоронних інтересів студентів природничого факультету К-ПНУ імені Івана Огієнка під час участі у природоохоронних акціях НПП «Подільські Товтри».

У підсекції «Географії та картографії» (керівник – Касяник І.П., кандидат географічних наук, доцент; секретар – Гарбар В.В., кандидат географічних наук, асистент) кращими визнані доповіді Миська В.З., старшого викладача – «Подієвий туризм Подільсько-Буковинського регіону: основні напрямки, проблеми та перспективи розвитку», Гарбара В.В., кандидата географічних наук, асистента – «Особливості створення цифрових моделей рельєфу (ЦМР) в ArcGIS для вирішення прикладних завдань» та Матвійчука Б.В., асистента – «Суспільно-географічний аналіз розвитку мікропідприємств Хмельницької області».

Мисько В.З. – проаналізував особливості подієвого туризму в Подільсько-Буковинському регіоні. Гарбар В.В. – продемонстрував цифрові моделі рельєфу та основні напрямки їх практичного використання. Матвійчук Б.В. – здійснив оцінку розвитку мікропідприємств Хмельницької області та надав їх суспільно-географічну характеристику.

У підсекції «Екології» (керівник – Любинський О.І., доктор сільськогосподарських наук, професор; секретар – Козьолок Ю.О., старший лаборант кафедри екології) кращими були доповіді Федорчука І.В., кандидата біологічних наук, доцента – «Біоіндикація води верхів'я річки Смотрич за макрзообентосом» та Ліщука А.В., асистента – «Інвентаризація рідкісних видів комах та їх оселищ в НПП «Подільські Товтри».

Федорчук І.В. – проаналізував стан води в верхів'ях річки Смотрич за результатами проведених біоіндикаторних досліджень мікрзообентоса.

Лішук А.В. – здійснила інвентаризацію рідкісних видів комах та їх оселищ в межах НПП «Подільські Товтри» та перспективи їх охорони.

За результатами проведеної конференції було запропоновано наступні пропозиції:

- підвищувати екологічну свідомість серед громадськості міста та населених пунктів в межах НПП «Подільські Товтри»;
- виконувати роботу практичного значення із залученням коштів місцевих громад, недержавних громадських організацій, закордонних громадських організацій;
- залучати до науково-дослідної роботи та виконання госпдоговірних та грантових тем студентів природничого факультету.

СЕКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Наукова конференція підбила підсумки НДР викладачів педагогічного факультету у 2016–2017 навчальному році. Працювала у складі 4 секцій:

1. Педагогіка та методика дошкільної і початкової освіти (29 доповідей).

Підсекції: «Теорія та методика дошкільної освіти», «Теорія та методика початкової освіти», «Педагогіка».

2. Теорія мовознавства і методика його викладання (6 доповідей).

3. Образотворчого мистецтва (15 доповідей).

4. Музичне мистецтво (23 доповіді).

Підсекції: «Теорія, історія музики і гри на музичних інструментах»; «Вокально-хорових дисциплін та методики їх викладання».

У роботі конференції взяли участь викладачі педагогічного факультету, доповіді яких відтворювали високий науковий рівень нових наукових досліджень фахівців у галузі освіти та мистецтва з питань входження України в Європейський освітній простір та відповідали проблемам реалізації основних концептуальних підходів і технологій активного навчання фахових дисциплін у національних системах освіти й охоплювала широкий спектр шляхів вирішення теоретичних та практичних завдань і методичних розробок, які набувають особливої актуальності у зв'язку з переходом в нові умови стандартів освіти, продиктованим законом України «Про вищу освіту».

Значний внесок склали матеріали аспірантів, здобувачів, науковців, які плідно працюють у галузі освіти й отримали вагомий результат у розробці концептуальних ідей педагогіки.

Вагома частина матеріалів торкається як теоретичних, так і методологічних аспектів побудови сучасної педагогіки, мистецтва, фахових дисциплін в аспекті проблем прогнозування, моніторингу та менеджменту якості освіти фахівців профілю факультету.

На основі теоретичних та емпіричних досліджень у доповідях науково-педагогічних працівників запропоновано різноманітні варіанти вдосконалення системи освіти та мистецтва.

Пропонуються системні вирішення проблем організації навчально-виховного процесу в дошкільній, початковій, середній та вищій освіті й мистецтві, на основі побудови навчально-методичних комплексів та впровадження

інновацій на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Низка матеріалів містять аналіз і розкривають можливості інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні учнівської молоді та фаховій підготовці спеціалістів.

На основі історичного і всесвітнього досвіду вибудовуються конкретні схеми вдосконалення навчального процесу з урахуванням світоглядних моментів: цілепокладання, систематизація фактів, висловлення суджень і висунення гіпотез, експериментальна перевірка фактів, узагальнення знань на основі наукових теорій, формулювання умовиводів та наслідків.

Слід відзначити тенденції та особливості вдосконалення освітнього середовища та методики сучасного педагогічного експерименту. Розкрито проблеми вдосконалення часткових методик та викладання вибраних питань дошкільної, початкової, загальноосвітньої, вищої школи, мистецтва.

СЕКЦІЯ «УКРАЇНСЬКЕ МОВЗНАВСТВО»

У роботі секції брали участь 40 науково-педагогічних працівники факультету української філології та журналістики. Конференція проходила у формі пленарного та секційних засідань, виступи доповідачів були на високому науково-теоретичному рівні, в дусі дискусій з поміркованою полемікою та великим зацікавленням як молодих вчених, так і досвідчених науковців. Обговорювалися важливі та актуальні проблеми сучасного мовознавства, літературознавства та журналістики. Робота конференції продовжувалася на чотирьох секціях: «Історія української мови та лінгвокультурологія» (керівник – Коваленко Н.Д., кандидат філологічних наук, професор, секретар – Мозолюк О.М., старший викладач), «Граматичні тенденції у розвитку сучасної української літературної мови» (керівник – Козак Р.В., кандидат філологічних наук, доцент; секретар – Ладиняк Н.Б., кандидат філологічних наук, доцент), «Лексикологія, фразеологія, стилістика та методика української мови» (керівник – Попович А.С., кандидат філологічних наук, доцент; секретар – Лобода А.М., аспірант), «Історія української літератури та компаративістики» (керівник – Рарицький О.А., кандидат філологічних наук, доцент; секретар – Глушковецька Н.А., кандидат філологічних наук, старший викладач), «Текст як основна одиниця комунікації» (керівник – Волковинський О.С., доктор філологічних наук, професор, секретар – Загоруйко Н.А., кандидат філологічних наук, асистент).

Виголошені доповіді вирізнялися актуальністю, науковою новизною, логічністю і самостійністю висновків, а також можливістю їх практичного застосування під час підготовки до лекційних, практичних та семінарських занять, під час написання курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт, кандидатських і докторських дисертацій. Окремі доповіді викликали жваві дискусії через контрверсійність висновків та отриманих результатів.

На підсумковому пленарному засіданні за присутності декана факультету, доцента кафедри української мови Коваленка Б.О., заступника декана з наукової роботи та інформатизації навчального процесу, старшого викладача кафедри

історії української літератури та компаративістики Джурбій Т.О., керівників та секретарів секцій було підбито підсумки роботи підсекцій, відзначено новизну та актуальність виголошених доповідей, а також прийнято ухвалу вважати роботу підсекцій факультету української філології та журналістики проведеною на належному рівні, і надалі практикувати розподіляти виступи науковців факультету на підсекції відповідно до кола наукових зацікавлень (за умови, звичайно, що їхня кількість не буде меншою за 5 осіб), оскільки це дає можливість дослідникам розширити коло власних наукових інтересів, а також досягнути глибини існуючих наукових досліджень із конкретної галузі.

Пропозиції: 1) продовжувати дослідження за вище окресленими напрямками з подальшою публікацією наукових результатів досліджень у фахових збірниках; 2) надалі до участі у роботі конференції залучати студентів, для запозичення досвіду в подальшій роботі; 3) розширювати дієву наукову співпрацю з провідними науковцями інших вишів для обміну інформацією та досвідом.

СЕКЦІЯ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»

Робота секції проходила у 5-ти підсекціях: «Теорія і методика фізичного виховання»; «Спорт і спортивні ігри»; «Фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання»; «Фізичне виховання»; «Легка атлетика з методикою викладання».

На конференції були представлені результати наукових досліджень з таких спеціальностей (шифр спеціальності, галузь науки, спеціальність): 13. Педагогічні науки; 13.00.02 Теорія та методика навчання (з галузей знань); 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти; 24.00.02 Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення; 24. Фізичне виховання та спорт; 24.00.01 Олімпійський і професійний спорт.

Результати наукових досліджень, які були представлені у ході конференції, стосувалися спеціальностей Теорія і методика професійної освіти, Теорія і методика виховання, Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

У роботі підсекцій було представлено 50 доповідей, над якими працювали науково-педагогічні працівники факультету, докторанти та аспіранти, презентуючи результати досліджень в рамках колективних та індивідуальних наукових тем. Серед учасників конференції були 4 доктори наук, 4 професори, 31 кандидат наук, 24 доценти, 12 старших викладачів, 22 викладачі, 1 аспірант.

Аналіз доповідей дозволяє зробити висновок, що наукові дослідження, які проводяться викладачами, докторантами та аспірантами факультету фізичної культури є актуальними, спрямованість досліджень сучасна, охоплює широкий спектр проблем фізичного виховання дітей різного шкільного віку та студентської молоді, проблеми вдосконалення навчально-тренувального процесу з видів спорту, проблем дефіциту рухової активності школярів сучас-

ної загальноосвітньої школи, проблеми профілактики неінфекційних захворювань, що пов'язані зі способом життя, особливостями харчування та фізичною активністю, проблеми безпеки учасників реабілітаційних програм при різноманітних захворюваннях різних вікових груп тощо. У кожній підсекції, за результатами даних протоколів секретарів підсекцій, було визначено кращі доповіді.

15 березня 2017 року було проведено пленарне засідання для учасників конференції, де було висвітлено стан науково-дослідної роботи на факультеті фізичної культури, перспективи підвищення її ефективності, заслухано керівників підсекцій та прийнято рекомендації і пропозиції учасників конференції. Кращими визнані доповіді: Боднар А.О., кандидата педагогічних наук, старшого викладача; Чистякової М.О., кандидата наук з фізичного виховання та спорту, старшого викладача; Авінова В.Л., викладача; Жигульової Е.О., кандидата біологічних наук, доцента, Чаплінського Р.Б., кандидата економічних наук, старшого викладача; Бугова Р.С., асистента; Мазура В.А., кандидата наук з фізичного виховання та спорту, старшого викладача; Солопчука Д.М., кандидата педагогічних наук, доцента.

Учасники конференції внесли такі пропозиції щодо покращення науково-дослідної роботи викладачів та студентів факультету фізичної культури та університету: для покращення якісного рівня науково-дослідної роботи викладачів і студентів факультету фізичної культури забезпечити фінансування на закупівлю діагностичного обладнання навчальних та наукових аудиторій і лабораторій.

Всі учасники конференції підготували до друку наукові статті, які були оформлені згідно з вимогами ДАК МОН України із урахуванням необхідних структурних елементів. Матеріали конференції подані до друку у збірнику «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».